

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

**Střední průmyslová škola dopravní, Střední odborné učiliště
a Učiliště, a.s.**

Plzeňská 102, 150 00 Praha 5 - Motol

Identifikátor školy: 600 005 658

Zřizovatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s., Bubenská 1, 170 00 Praha 7

Školský úřad Praha 5, Na Valentince 5, 150 00 Praha 5

Termín konání orientační inspekce: 15. – 17. února 2000

Čj.	010 301/00-5105
Signatura	oa5zt303

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Střední průmyslová škola dopravní, Střední odborné učiliště a Učiliště, a.s., Plzeňská 102, Praha 5 tvoří komplexní školu poskytující žákům různé stupně středního vzdělání související s dopravní problematikou nebo s činnostmi na ní navazujícími.

Orientační inspekce byla zaměřena na zjištění úrovně výuky v matematice, výpočetní technice, tělesné výchově a základech ekologie ve střední průmyslové škole dopravní a v matematice, technologii a odborném výcviku v učilišti včetně návaznosti na řízení školy.

Škola má uzavřenu „Smlouvu o nájmu nebytových prostor“ na dobu neurčitou s Dopravním podnikem hl. m. Prahy, a.s., Bubenská 1, Praha 7 ze dne 1. ledna 1998 na všechny objekty sloužící k teoretickému a praktickému vyučování. Tato smlouva je „Dodatkem č.1“ ze dne 1. dubna 1998 přejmenována na „Nájemní smlouvu“. Střední průmyslová škola sídlí celá v objektu Plzeňská 102, Praha 5, učiliště je umístěno v objektu Moravská 3, Praha 2.

V učilišti v tomto školním roce probíhá (formou denního studia) výuka v těchto dvouletých učebních oborech:

36-67-E/003 (JKOV: 36-86-0/00) Stavební výroba (5 žáků)

36-57-E/008 (JKOV: 36-97-0/03) Malířské a natěračské práce (26 žáků)

23-68-E/001 (JKOV: 64-49-0/00) Technické služby v autoservisu (101 žák)

Ve střední průmyslové škole dopravní v tomto školním roce probíhá (formou denního studia) výuka v těchto čtyřletých studijních oborech:

26-41-M/002 (JKOV: 26-84-6/00) Elektrotechnika (8 žáků)

26-47-M/002 (JKOV: 26-69-6/00) Elektronické počítačové systémy (167 žáků)

64-42-M (JKOV: 37-98-6/01) Management v dopravě a přepravě (79 žáků)

Poslední jmenovaný studijní obor (Management v dopravě a přepravě) není uveden v „Rozhodnutí“ MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 8. února 1999, avšak škole byl povolen od 1. září 1995 „Rozhodnutím“ MŠMT ČR ze dne 28. března 1995. Místo tohoto studijního oboru má škola povolen studijní obor 64-42-M/032 (JKOV: 37-98-6/01) Management dopravy, pošt a telekomunikací, jehož výuka neprobíhá z důvodu menší příbuznosti k hlavnímu oborovému zaměření školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Předmět je vyučován ve všech ročnících a oborech podle vypracovaných tematických plánů, které jsou v souladu s učebními dokumenty. Všechny tematické plány jsou na počátku školního roku důkladně projednávány v předmětové komisi, včetně sjednocení základního a rozšiřujícího učiva v příslušném ročníku a oboru pro všechny vyučující. V rozsahu povolených úprav byla v učilišti rozhodnutím ředitele školy zvýšena hodinová dotace matematiky v učebním oboru technické služby v autoservisu o 1/2 hodiny týdně. Příprava všech vyučujících v SPŠ dopravní byla pečlivá a respektovala specifika žáků ve třídě. Rezervy v přípravě byly u vyučujících v učilišti.

Předmět v SPŠ dopravní vyučují 3 učitelky s pedagogickou i odbornou způsobilostí a jeden odborně způsobilý externí učitel na úvazek 6 hodin týdně. Vybavení učebními pomůckami v tomto předmětu je dostatečné. Při výuce je účelně používán zpětný projektor s názornými

ukázkami a příklady na průhledných foliích. Učitelé si pomůcky přinášejí do kmenových učeben tříd, ve kterých se výuka matematiky realizuje. Žáci si při hodinách pořizují pečlivé zápisy do sešitů, které jim jsou pravidelně kontrolovány. Při výuce učitelek pracovali žáci průběžně s učebnicemi nebo sbírkami příkladů, které v hodinách učitele využity nebyly.

V učilišti vyučovali učitelé bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti, což společně s nedostatkem vhodných učebnic ovlivnilo kvalitu výuky.

V SPŠ dopravní úroveň výchovně vzdělávacího procesu i pestrost metod a forem výuky učitelek výrazně převýšila způsob výuky učitele. V hodinách učitelek docházelo ke střídání forem a metod nejen během procvičování, ale i při výkladu nového učiva s využitím učebních pomůcek. Učitelky vedly žáky k samostatnému myšlení a k jeho aplikaci na náročnějších příkladech. Pečlivě sledovaly zapojení všech žáků a z jejich výsledků operativně stanovovaly tempo další výuky; sledovaly výskyt chyb, které okamžitě společně se žáky analyzovaly.

Ze záznamů v třídních knihách vyplynulo, že stěžejní část výuky učitele spočívala vedle výkladu nového učiva zejména v písemných testech a v průběhu procvičování nerespektoval individuální schopnosti žáků.

Výuka v učilišti probíhala běžným frontálním způsobem. Kvalita výuky se lišila u různých učitelů, zejména ve verbální komunikaci, ve využívání učebních pomůcek, v pestrosti vyučovacích metod, ve vedení k samostatné práci žáků.

Učitelky v SPŠ dopravní dokázaly vhodnými neustále se střídajícími motivačními prvky rozvíjet samostatnou práci žáků, kterou pak většinou zhodnotily. Jejich hodnocení bylo objektivní a spravedlivé. Učitel motivační prvky ani průběžné hodnocení téměř nepoužíval.

Motivace i komunikace v učilišti byly na velmi dobré úrovni. Zejména v jedné hodině byla zaznamenána vyšší efektivita výuky, žáci se aktivněji zapojovali do výuky a projevovali zájem o učivo.

V SPŠ dopravní komunikace žáků s učiteli ve všech sledovaných hodinách umožňovala vytvoření dobrého pracovního prostředí. Žáci měli možnost klást otázky a ty jim byly názorně vysvětleny. Vzniklé prostředí umožňuje mnoha žákům si vytvořit pozitivní vztah k matematice, což dokumentují velmi dobré výsledky ve srovnávacích testech s jinými školami včetně výsledků v Sondě MATURANT.

Posouzením úrovně výuky u všech učitelů na SPŠ dopravní i na učilišti hodnotí ČŠI matematiku jako velmi dobrou.

Výpočetní technika

Učební dokumenty pro všechny studijní obory jsou z let 1990 – 1994 a neobsahují moderní směry výpočetní techniky. Z tohoto důvodu vypracované a používané tematické plány jsou na samé hranici povolených úprav, překračují obsah platných učebních dokumentů a kopírují současné trendy výpočetní techniky. Příprava vyučujících byla na různé úrovni, zejména u některých učitelů chyběla příprava vzorových příkladů, na nichž by názorněji realizovali řešení zadaných úkolů.

Předmět vyučuje jeden odborně i pedagogicky způsobilý učitel, jedna odborně způsobilá učitelka a 2 učitelé, kteří si pedagogickou resp. odbornou způsobilost doplňují studiem. Stupeň způsobilosti učitelů přímo úměrně odpovídá vlastním výsledkům ve výchovně vzdělávacím procesu. Výpočetní technika se realizuje ve 3 učebnách s 2 x 15 a 1x 12 počítači (procesor 486, Celeron, Pentium) propojenými v síti. V jedné učebně jsou počítače připojené k Internetu, v další učebně je k dispozici laserová tiskárna, stolní scanner a zařízení na vypalování CD. Softwarové vybavení obsahuje DOS, Windows 98, Microsoft Office 97, Borland Pascal, Imagineer Technical, Visual Basic, Borland C++ a další produkty včetně programů na tvorbu

www stránek. Někteří vyučující přizpůsobují výuku tak, aby si žáci mohli vytvořit příslušné poznámky, jiní poskytují žákům vlastní učební texty. Žáci mají možnost v odpoledních hodinách po dohodě s vyučujícími si individuálně procvičit učivo. S výjimkou oboru management v dopravě a přepravě, kde jsou všechny hodiny výpočetní techniky dělené, byla z týdenní dotace předmětu 1 hodina teoretická (společná pro celou třídu) a 2 hodiny dělené.

Při výuce byl stanovený cíl vyučovací jednotek naplňován krátkým úvodním výkladem, na který navazovaly konkrétní postupné úkoly. Výše náročnosti úkolů a jejich zvládnutí žáky byla u učitelů rozdílná. Nejpropracovanější způsob výuky za pomoci vzorových příkladů a výrazná tvůrčí práce žáků byla patrná ve výuce odborně i pedagogicky způsobilého učitele. U ostatních učitelů docházelo občas k výskytu nepřesně definovaných úkolů, k časovým prodávám z důvodu nedobře zorganizované činnosti žáků nebo k duplicitnímu výkladu učiva v teoretické a dělené hodině.

S výjimkou jednoho učitele zařazovali učitelé do výuky motivační prvky, na které navazovaly výsledky samostatné činnosti žáků. Učitelé průběžně slovně hodnotili práci a výsledky žáků, vlastní klasifikace ve sledovaných hodinách neproběhla.

Všichni učitelé svým přístupem umožnili žákům bezprostřední komunikativní prostředí, kdy v případě problémů nebo nejasností získali žáci ihned potřebnou informaci nebo radu. Aktualizace učiva a sledování moderních trendů vytváří u žáků pozitivní vztah k výpočetní technice a současně si uvědomují její nezbytnost při výuce dalších předmětů.

Z výše uvedených poznatků hodnotí ČŠI úroveň výpočetní techniky jako velmi dobrou

Základy ekologie

Výuka předmětu probíhá v souladu s učebními plány, osnovami a předloženými časovými tematickými plány u studijních oborů Elektronické počítačové systémy a Management v dopravě a přepravě.

Předmět vyučují dvě učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí, obě s delší pedagogickou praxí. Výuka probíhá v kmenových, standardně vybavených učebnách (nový nábytek), kde je k dispozici televize, video a zpětný projektor s promítacím plátnem. Z učebních pomůcek pro výuku se používá rozsáhlá videotéka (cca 50 kazet s odbornou tematikou), odborné učebnice a časopisy (např. Vesmír).

Příprava na výuku byla odpovídající, včetně použití audiovizuálních pomůcek.

Výklad učiva byl srozumitelný, zřetelný, odborně na výši a navazující na předchozí učivo. Učitelky nutily žáky přemýšlet, vyvozovat závěry, často učivo aktualizovaly a využívaly mezipředmětové vztahy (zvláště chemie). Na začátku každé hodiny učitelky několik minut věnovaly aktuální ekologické problematice, kterou si žáci v průběhu týdne připravovali (problém zamoření Dunaje apod.) a pak ji přednesli. Výuka byla přiměřeně náročná, včetně odborné terminologie, s logickou návazností a snahou o motivaci žáků, s řadou odkazů a příkladů z praxe. Žáci měli dostatečně velký prostor pro utváření a vyjadřování vlastních názorů. Vhodně byla využívána a zapojena do výkladu učiva audiovizuální technika (zpětný projektor a video). Prověřování znalostí prováděly učitelky formou testů.

Žáci v průběhu výuky projevovali zájem o předmět, byli aktivní a jejich znalosti a komunikativní dovednosti byly většinou na dobré úrovni. Vztahy mezi učitelkami a žáky jsou přátelské.

Výuka předmětu základy ekologie je hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty podle tematických plánů, které jsou mírně upraveny vzhledem k materiálním podmínkám (omezená výuka atletických disciplín). Škola nenabízí žákům žádné mimoškolní sportovní kroužky. Družstvo žáků školy se účastní soutěže „Středoškolská florbalová liga“, tj. dlouhodobý turnaj 26 družstev pražských škol, a dosahují zde výborných výsledků (v minulém školním roce 3. místo, v letošním zatím průběžně 1. místo). Dále se účastní turnaje ve fotbalu o „Pohár generálního ředitele DP“ a v nohejbalu. Škola pravidelně organizuje pro žáky 1. ročníků LVVZ (byla předložena platná osvědčení lyžařských instruktorů). Předmět je vyučován v dvouhodinové dotaci jedenkrát týdně, většinou v rozdělených třídách do dvou skupin. Učitelé v rámci bezpečnosti doprovázejí žáky při přechodu ze školy do tělocvičny a zpět (jedna stanice tramvají).

Pro výuku tělesné výchovy škola pronajímá na základě nájemní smlouvy tělocvičnu TJ Sokol Motol, jejíž rozměry umožňují výuku gymnastiky, kondiční cvičení a výuku sportovních her s omezením (menší rozměry hřiště). V těsné blízkosti je asfaltové hřiště, které v případě příznivého počasí škola využívá ke sportovním hrám a některým atletickým disciplínám (starty, vrhy a hody apod.). Vybavení cvičebním nářadím a náčiním pro výuku gymnastiky je dobré, pro sportovní hry chybí větší počet kvalitních míčů. Vedení školy má připravený projekt, v rámci kterého se počítá s přestavbou původní školní jídelny v budově školy na posilovnu nebo hernu pro stolní tenis.

Předmět vyučují dva odborně i pedagogicky způsobilí učitelé s dlouholetou praxí.

Hospitované hodiny se vyznačovaly snahou učitelů o správnou skladbu hodiny jak po metodické, tak i odborné stránce. Ukázka cvičení, vysvětlení správnosti prováděných cviků a důraz na bezpečnost byly dobré. Rezervy byly ve výběru herních cvičení jednotlivce (zvláště v basketbalu). Efektivita cvičení byla velmi dobrá, fyzické zatížení žáků přiměřené. Žáci projevovali o výuku velký zájem, hlavně při výuce volejbalu. Učitelé mají velmi dobrý verbální projev a jejich vztah k žákům je přátelský a většinou motivující.

Výuka předmětu je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Odborný výcvik

Výuku odborného výcviku v oboru Technické služby v autoservisu sledovala ČŠI ve všech třídách učiliště.

V rámci své pravomoci schválil ředitel některé úpravy používaných osnov a učebních plánů. Týdenní hodinová dotace odborného výcviku v prvním ročníku byla snížena o 4 hodiny. Částečné úpravy osnov jsou zpracovány v souladu s obecně závaznými předpisy.

Odborný výcvik je z hlediska hodinových dotací v jednotlivých ročnících učiliště vyučován v souladu se schváleným učebním plánem. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Výuka jednotlivých skupin je organizována v blocích a probíhá na odloučených pracovištích, kde se skupiny střídají. Kontinuita učiva je zajištěna kvalitně zpracovanými tematickými plány. Dále mají vyučující vypracovány funkční přeřazovací plány, které zajišťují důsledné plnění osnov v jednotlivých blocích. Výukové cíle jsou stanoveny v souladu se zásadou spojení teorie s praxí a s ohledem na schopnosti žáků i materiální možnosti školy.

Odborný výcvik celé školy řídí zástupce ředitele. Jeho podřízenými jsou na jednotlivých pracovištích vedoucí odloučených pracovišť, kteří jsou přímými nadřízenými mistrům odborné výchovy.

Odborný výcvik vyučují ve všech skupinách mistři odborné výchovy s odpovídající odbornou a

pedagogickou způsobilostí.

Pro výuku úvodního bloku pro žáky 1. ročníku oboru Technické služby v autoservisu škola využívá dvou dílen v objektu školy. V dalších obdobích a ve druhém ročníku probíhá výuka především v provozovnách v Košířích a Na Valentince. Zde se žáci již podílejí na produktivní práci, občas společně se žáky SOU. Prostředí všech využívaných prostor je podnětné a odpovídá psychohygienickým zásadám. Moderní vybavení provozoven je v souladu se současným vývojem v oboru. Odborné učebny v areálu provozoven jsou estetické a jsou vybaveny moderní didaktickou technikou. Průběžně probíhá stálá modernizace zařízení a práce na zlepšování pracovních podmínek a pracovního prostředí.

Učiliště má uzavřenou smlouvu s firmou Honda. Na základě této smlouvy se žáci s hlubším zájmem o obor mohou přímo na originálních motocyklech, které jsou škole zapůjčovány, seznamovat s konstrukcí a dalšími specifiky těchto vozidel.

Předepsaná povinná dokumentace je vedena bez závad. Organizace má kvalitně zpracován systém školení BOZP. Pro každého žáka je veden deník bezpečnosti práce, do kterého jsou zapisována všechna absolvovaná školení. Minimálně jednou měsíčně jsou žáci doškolení v oblastech týkajících se jejich odborné praxe.

V souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 315/1991 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení žáků středních odborných učilišť, speciálních středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, ve znění pozdějších předpisů, poskytuje učiliště žákům osobní ochranné prostředky, pracovní oděv a odměny za vykonanou produktivní práci.

Struktura výuky odborného výcviku odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Byly respektovány didaktické zásady, vyučovací čas byl efektivně využíván. Ve třídách i v odborných učebnách byla práce dobře zorganizována. Počty žáků ve skupinách odpovídaly platným předpisům. Vyučující správně využívali vstupní a průběžné motivace. Průběžně si ověřovali pochopení zadávaných úkolů. Žáci byli vedeni v rámci možností k samostatné práci, zohledňováno bylo individuální tempo jednotlivců. Atmosféra při výuce byla pracovní. Přirozeně byl rozvíjen smysl žáků pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Žáci měli zájem o práci a projevovali kladný vztah k pracovním činnostem. Výuka byla vhodně vázána na využití v praxi. Ve všech případech byly dodrženy zásady pedagogické i BOZP.

Kvalita výuky odborného výcviku je vynikající.

Technologie

ČŠI sledovala výuku technologie v učebních oborech Technické služby v autoservisu a Stavební výroba.

Časová dotace hodin technologie odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Učivo osnov je rozpracováno do tematických plánů, které přispívají ke kontinuitě výuky předmětu ve škole. Na plánování průběhu a zajištění návaznosti výuky se podílejí pedagogové, členové předmětových komisí. Ve sledovaných hodinách odpovídaly výukové cíle aktuálnímu složení tříd, příprava pedagogů odpovídala učebním osnovám a učebními plánům. Výuka technologie byla tematicky i časově synchronizována s výukou v odborném výcviku.

Negativní vliv na kvalitu výuky mělo, že všechny sledované hodiny vyučovali učitelé bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti.

Výukové prostory, ve kterých výuka probíhala, odpovídají psychohygienickým zásadám. Prostředí učeben je nově vybaveno a působí estetickým dojmem, byť poněkud stroze. Citelným handicapem pro výuku je nedostatek vhodných učebnic. Žáci pracovali ve většině hodin pouze se sešitem. V technologii oboru Stavební výroba měli žáci k dispozici učebnici stejného

předmětu určenou pro SOU. Využití jiných učebních pomůcek pedagogy bylo na nestejně úrovni. V hodinách učebního oboru stavební výroba byly použity učební pomůcky vlastní výroby, ale v hodině učebního oboru Technické služby v autoservisu nebyly učební pomůcky ani názorné příklady použity. Výuka pomocí moderní didaktické techniky nebyla zaznamenána. Nestejná byla i úroveň zápisů v sešitech. V jednom případě byly zápisy diktované učitelem částečně nesrozumitelné a zavádějící. Nedostatkem ve výuce technologie je absence vypracovaných vlastních učebních textů, které by alespoň zčásti nahradily neexistující specializované učebnice pro výuku na učilišti.

Sledované hodiny měly jasnou strukturu. Učivo bylo probíráno věcně správně. Výuka probíhala běžným frontálním způsobem. Verbální komunikace učitelů byla na rozdílné úrovni. Ve sledovaných hodinách nebylo využito moderních vyučovacích metod. Většina žáků nebyla aktivizována a zapojena dostatečně do výuky, pouze pasivně přijímala poznatky.

Celkem je kvalita výuky technologie hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň sledovaných předmětů na střední průmyslové škole dopravní byla vyšší než na učilišti, zejména z hlediska personálního obsazení a materiálního vybavení v teoretických předmětech, včetně malého střídání metod a forem výuky. Přesto hodnotí ČŠI celkovou úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech na obou školách jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má vypracovanou „Koncepti rozvoje studijních a učebních oborů na Střední průmyslové škole dopravní, Středním odborném učilišti a Učilišti, a.s.“, která se ve spolupráci se všemi zástupci ředitele každoročně aktualizuje. Materiály ke koncepci jsou konzultovány s podřízenými pracovníky. Na úrovni vedení probíhá koordinace všech úseků školy. Hlavní priority jsou ve zvyšování podílu pracovníků s odbornou a pedagogickou způsobilostí, v modernizaci materiálního vybavení školy, v rozšiřování kontaktů s ostatními školami podobného typu a v zapojení školy do projektu celoživotního vzdělávání, mimo jiné řemeslníků a živnostníků v oboru automechanik, pořádaného Akademií řemesel a služeb HK ČR. Pro rok 2000 je především akcentována potřeba dovybavení odloučených pracovišť stroji umožňujícími další rozvoj učebních oborů a stavební rekonstrukce zaměřené především na zlepšení sociálního zázemí žáků a pracovního prostředí.

Na zpracovaný koncepční plán navazuje „Kalendářní plán činnosti ve školním roce 1999/2000“, který stanovuje podrobněji cíle školy ve výchovně-vzdělávací i v organizační a provozní oblasti. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou v tomto plánu stanoveny. Podrobné rozpracování úkolů a kontrola jejich plnění se provádí na pedagogických a provozních poradách.

Na plánování se podílejí i pedagogičtí pracovníci školy především prostřednictvím předmětových komisí. Tyto komise mimo jiné vypracovávají a schvalují tematické plány a podílejí se na přípravě maturitních a závěrečných zkoušek. Z jednání předmětových komisí

jsou vedeny zápisy.

Výuka se uskutečňuje v souladu s učebními dokumenty. V rozporu s posledním „Rozhodnutím“ MŠMT ČR ze dne 8. února 1999 probíhá výuka studijního oboru management v dopravě a přepravě. Volitelné předměty se realizují až ve 4. ročníku, který v tomto školním roce ve škole není obsazen.

Výchovný poradce má „Seznam žáků se specifickou vývojovou poruchou“ a příslušnou dokumentaci má uloženu odděleně v uzamykatelném oddělení, pravidelně informuje učitele o závažných skutečnostech, které se při hodnocení žáků mají zohlednit. Škola umožňuje žákům s dyslexií vypracovávat písemné práce na počítači.

Vzhledem k systematickému plánování hodnotí ČŠI tuto oblast jako velmi dobrou.

Organizování

Kompetence pracovníků školy jsou jasně vymezeny důsledně vypracovaným „Organizačním řádem školy“ a pracovními náplněmi jednotlivých pracovníků. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Ředitel školy vydává směrnice, příkazy a rozhodnutí, ve kterých vymezuje nebo stanovuje přesné a jasné pokyny nezbytné k práci všech pracovníků.

Ředitel školy při rozhodování využívá poznatků a připomínek ustanovených předmětových komisí, jejich pravidelná jednání poskytují řediteli informaci o průběhu výuky daného předmětu a přístupu vyučujících. Dalším poradním orgánem je „Rada rodičů“, jejíž činnost slouží nejen jako komunikační spojení školy k rodičům a zpět, ale i jako součást podnětů nezbytných pro řízení školy.

Informace získávají učitelé z nástěnek ve sborovně, na poradách nebo osobním jednáním prostřednictvím zástupců ředitele, popřípadě jinou ustanovenou osobou. Kromě pedagogických porad probíhají porady učitelů, ze kterých jsou vyhotoveny zápisy s určením zodpovědné osoby a termínu k projednáváním úkolům. Jednou ročně se koná celopodniková konference, které se účastní všichni zaměstnanci školy.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je řádně vedena, organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Školní řád je podrobně vypracován a žáci jsou s ním seznámeni. Osobní data žáků jsou uložena a zajištěna proti zneužití.

Rodiče žáků jsou informováni o výsledcích a chování studijními průkazy a jsou zváni dvakrát ročně na pravidelné třídní schůzky. Výchovné problémy jsou řešeny s rodiči ve škole prostřednictvím výchovných komisí. O závažných problémech žáků jsou rodiče informováni písemně.

Prezentace školy se uskutečňuje na výstavě škol „Vědma“, letáky v dopravních prostředcích MHD, dny otevřených dveří, v deníku Metro, v časopise DP kontakt a dalšími aktivitami náborového oddělení. Vzhledem ke specifice učiliště je navázána užší spolupráce se Základní školou Havlíčkově náměstí v Praze 3.

Organizování hodnotí ČŠI jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků věnuje ředitel školy značnou pozornost. Pedagogičtí pracovníci jsou zařazeni do tarifů podle platných směrnic, závazných pro státní školy, s modifikacemi vyplývajících z kolektivní smlouvy. Podmínkou je úplná odborná i pedagogická způsobilost. V případě, že nesplňují tuto podmínku, mají nově přijatí učitelé povinnost podle kolektivní

smlouvy v průběhu tří let si doplnit chybějící vzdělání.

Nenárokovou složkou platu jsou osobní příplatky, jejichž výše se v rámci kolektivní smlouvy pohybuje kolem 14% nejvyššího platového stupně a třídy pro učitele. Všichni pracovníci školy jsou pravidelně dvakrát ročně hodnoceni podle kritérií osobních příplatků, se kterými jsou seznámeni na začátku školního roku nebo při podpisu nové pracovní smlouvy. Výši finančního hodnocení určuje vedení školy na základě splnění stanovených kritérií ředitelem školy a rozpracovaných zástupci ředitele školy. Zástupci ředitele školy vedou pečlivě tabulku všech učitelů, kde přesně vypisují konkrétní částky za splnění určitých kritérií (např. hodnocení na základě provedených hospitací). Kromě toho jsou vypláceny mimořádné odměny, které nesouvisí s pracovní náplní, ale týkají se úkolů plněných mimo rámec povinností.

Operativní řízení vychází z taktického plánu řízení školy a přímo navazuje na výsledky běžných kontrol jednotlivých činností a hospitací a na oblast plánování. Škola pružně reaguje na změny, které přináší její každodenní činnost. Nejběžnějším nástrojem je okamžité operativní rozhodnutí ředitele a zástupců ředitele. Ředitel školy preferuje kolektivní způsob vedení, veškerá důležitá rozhodnutí a opatření jsou diskutována a projednávána v užším vedení školy a posléze na poradách. Vedoucí pracovníci využívají demokratický styl řízení. Vedení učitelů je založeno na osobním kontaktu, přátelském přístupu a objektivním hodnocení pracovních výsledků bez ohledu na věk a zásluhy.

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků věnuje vedení školy značnou pozornost (mj. bod v programu činnosti školy a v kolektivní smlouvě). Několik učitelů navštěvuje kurzy a semináře pořádané PPC a dalšími agenturami a rozšiřuje si vzdělání (cizí jazyky, matematika, tělesná výchova, lyžařské kurzy aj.). Pro mistry odborného výcviku organizuje vedení školy kurz pedagogického minima. Patrné rezervy jsou v učilišti, čtyři ze šesti učitelů vyučující teoretické předměty nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a v současné době si žádný z nich nedoplňuje vzdělání studiem.

Rozhodnutí ředitele jsou adresná a přesná. Podněty a připomínky učitelů jsou projednávány a akceptovány.

Nástroje vedení jsou operativně využívány, pravidla stanovena a pracovníci s nimi seznámeni. Systém vedení a motivování pracovníků je důsledněji uplatňován ve střední průmyslové škole dopravní. Vzhledem k uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI tutu oblast jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém vychází z "Programu výchovné a vzdělávací činnosti na školní rok 1999/2000". V něm jsou přesně stanoveny úkoly, kterých se kontrola týká, s jmenovitým určením zodpovědné osoby a přesně určeným termínem realizace a vyhodnocení určité činnosti. Konkrétní úkoly, vycházející z tohoto programu, jsou dále předmětem jednání porad vedení školy a následně projednávány na pedagogických poradách (vždy jedenkrát za měsíc). Systém kontrol je založen na rozdělení kompetencí a případném operativním určení pravomocí. Ze všech jednání jsou pořizovány zápisy, obsahující přehledné hodnocení a analýzu splněných úkolů, dále výčet trvajících a nových úkolů. Nejčastější formou kontroly jsou hospitace, které vycházejí z celoročního plánu. Velký důraz je kladen na kontrolní práci předmětových komisí, které pravidelně podávají zprávu o své činnosti včetně hodnocení.

Ředitel školy a jeho zástupce v letošním roce uskutečnili cca 15 hospitací převážně u nově přijatých nebo začínajících učitelů, kterým je věnována výrazná péče nejen z jejich strany, ale i ze strany předmětových komisí. Uplatněn je individuální přístup zavádějících učitelů. Novým učitelům (zvláště těm bez DPS) je předána řada metodických materiálů a pokynů, včetně

doporučení pro přípravu a průběh vyučovací hodiny. Z hospitací jsou pořizovány zápisy, které mají vypovídací hodnotu, jsou konkrétní, a na ně navazují příslušná opatření, která jsou následně kontrolována. Závěry a opatření z těchto kontrol jsou analyzovány a výsledky projednávány s jednotlivými učiteli. Rezervy jsou v učilišti, zejména v provádění analýzy výsledků kontrol a v systematickosti vyhodnocování kontrolní činnosti.

Pedagogická dokumentace je pravidelně kontrolována zástupci ředitele školy, třídními učiteli a mistry odborného výcviku. Vlastní chod školy (dozory, nástupy do hodin apod.) je kontrolován důsledně a systematicky. Zjištěné nedostatky jsou odstraňovány okamžitě.

Jedenkrát ročně je vypracována analýza výsledků hospitační činnosti a ve „Směrnici č. 3/99“ s názvem „Kontrolní činnost v působnosti školy“ je kromě výsledků také návod na opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

ČŠI měla možnost posoudit kvalitu hospitační činnosti vedení školy u učitelů jednotlivých sledovaných předmětů. Rozbor hodin byl kvalitní, odborně na výši, včetně upozornění na nedostatky a rezervy.

Kontrolu provozu a hospodaření školy provádí ekonomické oddělení školy, jehož zprávy jsou předkládány zřizovateli a dozorčí radě školy, a současně je prováděn nezávislou firmou audit, který je součástí výroční zprávy. Soulad s obecně platnými předpisy v oblasti hospodaření je uveden ve zprávě ŠÚ Prahy 5 ze dne 23. listopadu 1999.

Kvalitu výstupů v práci učitelů a úroveň znalostí žáků zjišťuje vedení školy vypracováním vlastních srovnávacích testů (MAT, FYZ, CJL) a vstupních testů v 1. ročníku z cizích jazyků (podle úrovně znalostí se uskuteční rozdělení do skupin). V Sondě MATURANT 1999 byli žáci školy hodnoceni v rámci odborných škol velmi dobře. Výsledky jsou analyzovány a jednotliví učitelé s nimi dále pracují.

Škola má vypracovaný účinný kontrolní systém, který se řídí přesně vymezenými pravidly. Závěry a opatření z kontrol jsou analyzovány a výsledky projednávány. Četnost hospitační činnosti je vysoká. Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Zodpovědné řízení školy dává předpoklad k celkovému rozvoji školy vedoucí k vyššímu zájmu žáků o studijní i učební obory. V rámci inspekční činnosti byly nalezeny rezervy v řízení učiliště (zejména v oblasti personální). Z uvedených poznatků hodnotí ČŠI celkovou kvalitu řízení jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Učební dokumenty pro učební obor stavební výroba schválené výnosem MŠ ČSR ze dne 8. prosince 1986 pod č.j. 15826/86-220, pro učební obor malířské a natěračské práce schválené MŠMT ČR ze dne 25. srpna 1993 pod č.j. 143242/93-74 a pro učební obor technické služby v autoservisu vydané MŠ MTV ČSR ze dne 18. srpna 1988 pod č.j. 13267/88-220
- Učební dokumenty pro studijní obor elektronické počítačové systémy vydané MŠMT ČR ze dne 20. listopadu pod č.j. 24393/90-21, pro studijní obor management v dopravě a přepravě vydané MŠMT ČR ze dne 3. června 1993 pod č.j. 17932/93-23 a pro učební obor elektrotechnika vydané MŠMT ČR ze dne 13. června 1994 pod č.j. 18487/94-23

- Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením orientační inspekce
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998 až 1999 doplněná zprávou o hospodaření školy včetně jeho auditu o průběžném účetnictví k 31. srpna 1999
- Smlouva o nájmu nebytových prostor s Dopravním podnikem hl.m. Prahy ze dne 1. ledna 1998 a Dodatek č.1 k této smlouvě ze dne 1. dubna 1998
- Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o střední odborné škole podle stavu k 30. září 1999
- Tematické plány sledovaných předmětů, přerazovací plány
- Program výchovné a vzdělávací činnosti na školní rok 1999/2000
- Kalendářní plán činnosti ve školním roce 1999/2000
- Plán pedagogických porad a porad vedení ve školním roce 1999/2000
- Koncepce rozvoje studijních a učebních oborů Střední průmyslové školy dopravní, Středního odborného učiliště a Učiliště, a.s.
- Zápisy z porad a pedagogických porad
- Kontrolní činnost v působnosti školy
- Smlouvy o studiu na střední průmyslové škole
- Zápisy z porad vedení
- Zápisy z jednání představenstva školy
- Seznam žáků se specifickou vývojovou poruchou
- Směrnice, příkazy a rozhodnutí ředitele školy
- Zápisy z Rady rodičů
- Zpráva ŠÚ Prahy 5 o výsledku kontroly v SPŠ dopravní, SOU a U, a.s. ze dne 23.11.1999
- Organizační řád
- Kritéria pro přiznání osobního hodnocení učitelů
- Záznamy z hospitační činnosti řídicích pracovníků
- Hospitační záznamy ČŠI
- Zápisy z jednání předmětových komisí
- Vnitřní platový předpis
- Deníky evidence OV

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Vysoce kvalitní řízení školy, zejména v oblasti organizace v SPŠ dopravní
- Vynikající úroveň matematiky v SPŠ dopravní a odborného výcviku v učilišti
- Promyšlená koncepce školy
- Komunikativní přístup pedagogických pracovníků se žáky
- Sledování uplatnění absolventů školy na trhu práce v součinnosti s realizovanými učebními a studijními obory

Negativa:

- Výuka studijního oboru 64-42-M (JKOV: 37-98-6/01) Management v dopravě a přepravě, který není uveden v „Rozhodnutí“ MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 8. února 1999
- Vysoké procento učitelů teoretických předmětů v učilišti, kteří nesplňují požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost

Pojetí řízení školy a úroveň výchovně vzdělávacího procesu umožňuje žákům získat široký přehled poznatků a zkušeností ve vybraných studijních nebo učebních oborech. Vedoucí pracovníci zodpovědným přístupem vytvářejí tvůrčí prostředí, které jednotliví učitelé dokáží většinou zhodnotit během výuky. Přesto se vyskytly drobné nedostatky na učilišti, kde v důsledku nedostatečného personálního obsazení z hlediska požadované kvalifikace byla úroveň výchovně vzdělávacího procesu slabší.

Materiální vybavení školy se průběžně doplňuje a obnovuje, což svědčí o efektivním využívání přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu. Tuto skutečnost potvrzuje také „Zpráva o výsledku kontroly v Střední průmyslové škole dopravní, Středním odborném učilišti a Učilišti, a.s.“ ze dne 23. listopadu 1999, ze kterého vyplývá soulad použití poskytnutých neinvestičních prostředků s obecně závaznými předpisy.

Celkové hodnocení SPŠ dopravní a učiliště je ve sledované oblasti velmi dobré.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Milan Chmelař	Milan Chmelař v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Jaroslava Kněnická v.r.
	Mgr. Karel Kaprálek	Karel Kaprálek v.r.

V Praze dne 25. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. února 2000

Razítko

Ing. Ladislav Šilhan

Šilhan v.r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	13. března 2000	010 403/00-5105
Zřizovatel	13. března 2000	010 402/00-5105
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nepodány